

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Липень 2024 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 58
Департамент статистики та звітності

Головне

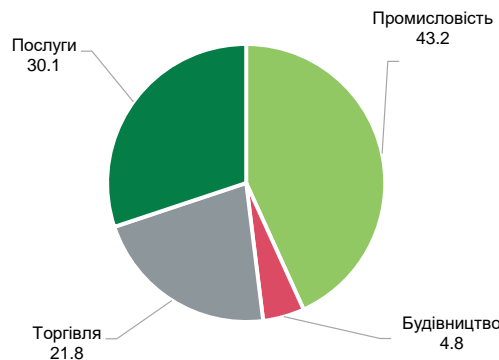
Бізнес незначно пом'якшив оцінки щодо результатів своєї діяльності в найближчій перспективі. Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) у липні становив 44.4 (у червні – 43.6).

- Адаптивність до проблем із енергопостачанням, стабільна робота морського коридору, стійкі інфляційні очікування, пом'якшення валютних обмежень, а також сезонний фактор мали позитивний вплив на очікування бізнесу. Водночас стримуючими чинниками залишалися погіршення безпекової ситуації, ризик подальших терактів проти критичної інфраструктури та тривале її відновлення, посилення курсових очікувань, значний дефіцит кваліфікованих кадрів, які ускладнювали економічну активність підприємств усіх секторів, що беруть участь у щомісячних опитуваннях Національного банку.
- Підприємства будівництва, сфери послуг і промисловості пом'якшили свої очікування щодо результатів своєї діяльності. Респонденти сектору промисловості та послуг мали ліпші, порівняно з попереднім місяцем, оцінки щодо обсягу виготовленої продукції/наданих послуг, обсягу незавершеного виробництва, нових замовлень на послуги. Завдяки бюджетному фінансуванню на відновлення інфраструктури та будівництво доріг, будівельні компанії прогнозували збільшення обсягу будівництва, нових замовлень, а також обсягу закупівлі сировини та матеріалів.
- На тлі посилення очікувань щодо темпів зростання закупівельних цін, підприємства всіх секторів, що беруть участь в опитуванні, продовжують прогнозувати подальше здорожчання цін/тарифів на власну продукцію/послуги.
- Ситуація на ринку праці залишається складною. Лише в секторі будівництва загальна чисельність працівників прогнозується на рівні попереднього місяця, у промисловості та сфері послуг – очікується її зменшення нижчими темпами. Найстриманіші оцінки мають респонденти торгівлі.

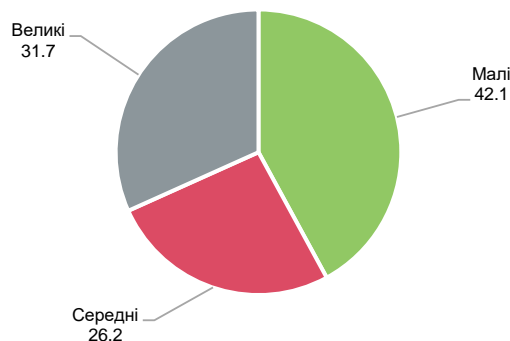
НБУ публікує результати щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

Паспорт вибірки

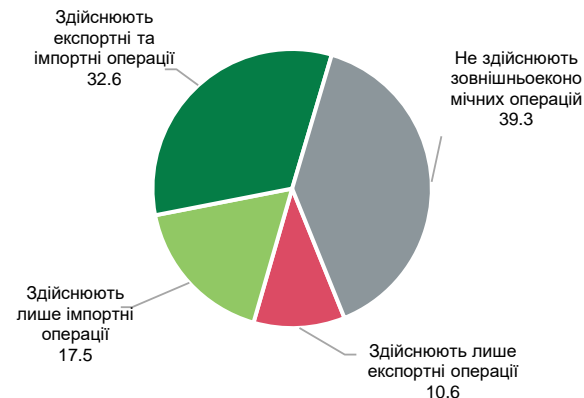
Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

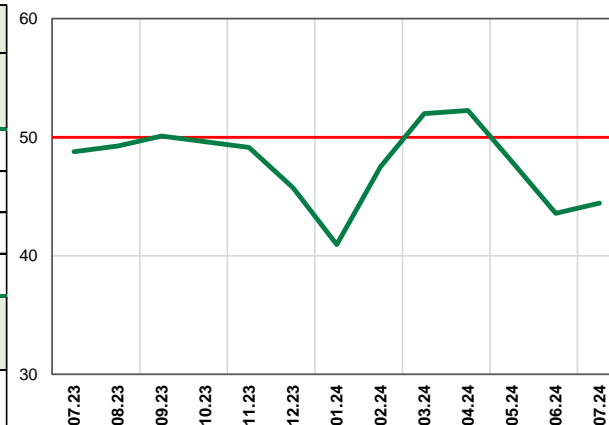
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 04 – 23 липня 2024 року
- Опитано всього: 435 підприємств
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у липні порівняно з червнем

Сектор	Вагова структура для розрахунку ІОДА, %	Дифузійний індекс (секторальний)		
		Червень 2024	Липень 2024	Зміна м/м
Промисловість	35.2	45.5	45.8	0.3
Будівництво	3.2	43.0	49.6	6.7
Торівля	25.8	46.4	44.7	-1.7
Послуги	35.8	39.7	42.5	2.8
Загалом	100.0	ІОДА (в цілому по Україні)		
		43.6	44.4	0.9

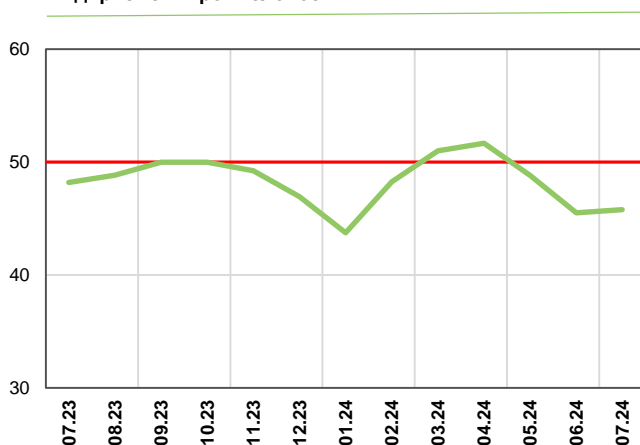
Індекс очікування ділової активності

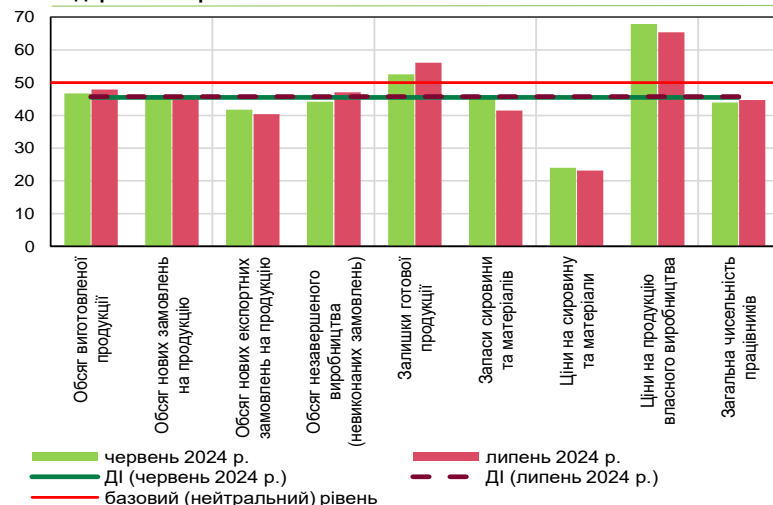
В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлень

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

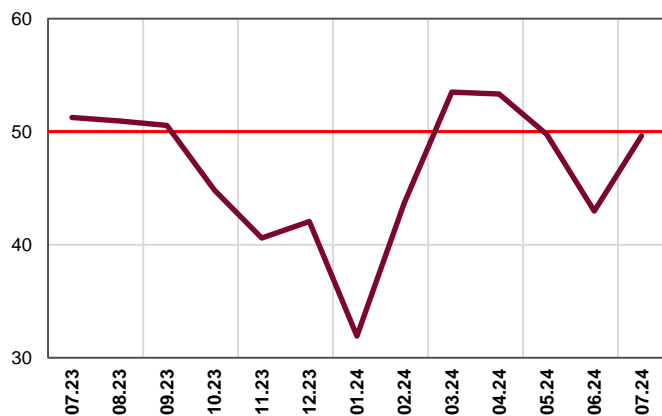
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників економічного стану підприємств промисловості

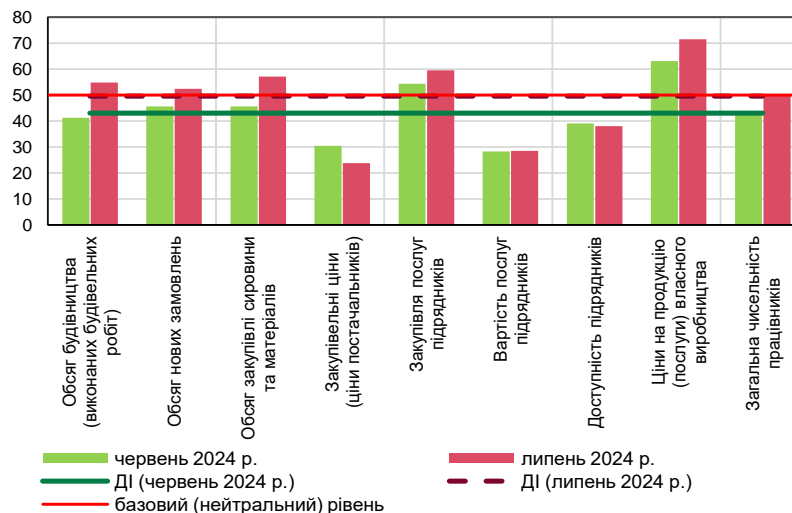
- Підприємства промисловості зберегли стримані очікування щодо результатів своєї діяльності через дефіцит електроенергії, посилення бойових дій та брак кваліфікованих працівників: **ДІ сектору в липні становив 45.8** (у червні – 45.5).
- Респонденти сектору пом'якшили свої оцінки щодо обсягу виготовленої продукції та обсягу незавершеного виробництва: ДІ – 47.9 та 47.1 відповідно (у червні – 46.7 та 44.2). Водночас вони мали стриманіші очікування щодо обсягу нових замовлень на продукцію, у тому числі експортних: ДІ – 46.0 та 40.4 відповідно (у червні – 46.2 і 41.7 відповідно).
- Підприємства були налаштовані на подальше зменшення запасів сировини та матеріалів, а також посилили негативні очікування щодо залишків готової продукції: ДІ – 41.5 і 56.1 відповідно (у червні – 46.2 і 52.5 відповідно).
- На тлі посилення очікувань щодо зростання вартості сировини та матеріалів, прогнозувалося дещо помірніше здорожчання цін на продукцію власного виробництва: ДІ – 23.1 і 65.4 (у червні – 24.0 і 67.9).
- Оцінки щодо загальної кількості працівників дещо пом'якшилися, проте залишилися негативними: ДІ – 44.7 (у червні – 43.9).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

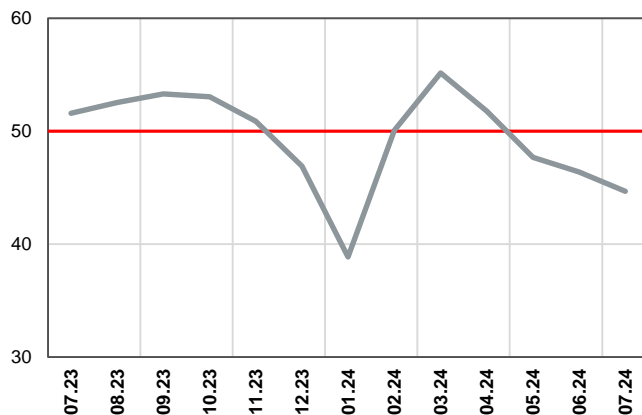
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників економічного стану підприємств будівництва

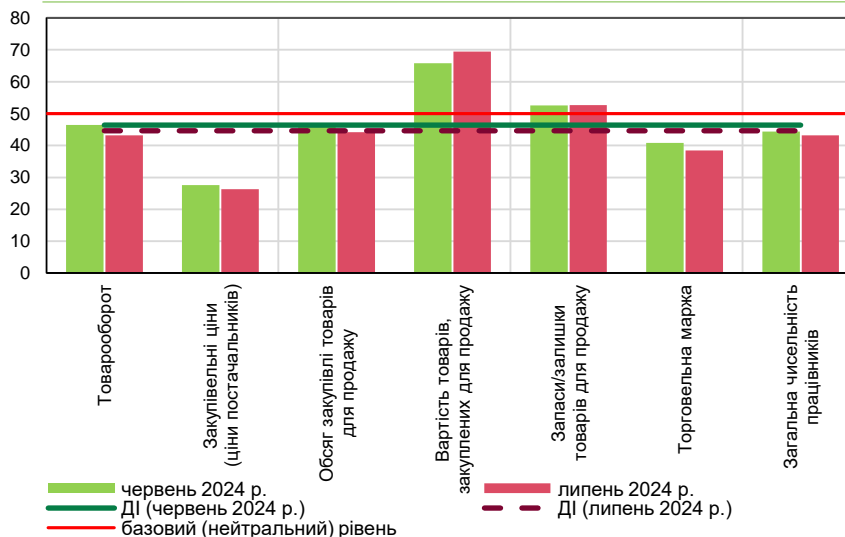
- Сезонне пожвавлення діяльності, а також бюджетне фінансування на будівництво та відновлення житла, інфраструктури, доріг та автострад зумовили **значне пом'якшення песимістичних оцінок підприємств будівництва щодо своїх результатів: ДІ у липні майже досяг нейтрального рівня і становив 49.6** (у червні – 43.0).
- Будівельники очікували **збільшення обсягу будівництва, обсягу нових замовлень та обсягу закупівлі сировини та матеріалів: ДІ – 54.8, 52.4 і 57.1 відповідно** (у червні – 41.3, 45.7 і 45.7 відповідно).
- Респонденти посилили свої оцінки щодо збільшення обсягу закупівлі послуг підрядників: ДІ – 59.5 (у червні – 54.3). Натомість збереглися негативні оцінки щодо їх доступності та вартості їхніх послуг: ДІ – 38.1 і 28.6 відповідно (у червні – 39.1 і 28.3 відповідно).
- На тлі здорожчання цін постачальників очікувалося суттєве зростання цін на продукцію (послуги) власного виробництва: ДІ – 23.8 і 71.4 відповідно (у червні – 30.4 і 63.0 відповідно).
- На відміну від інших секторів, будівельні компанії не очікують змін загальної чисельності працівників: ДІ – 50.0 (у червні – 43.5).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

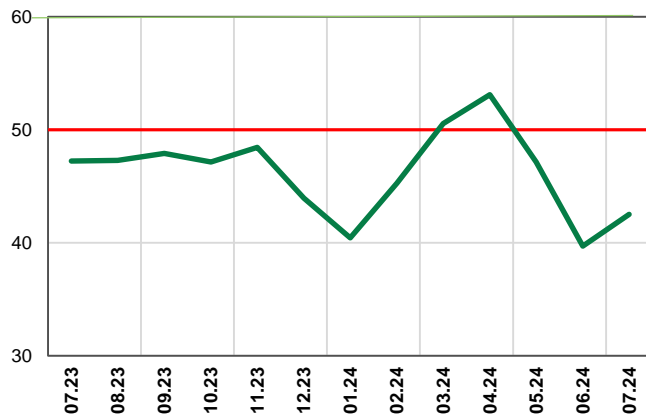
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників підприємств торгівлі

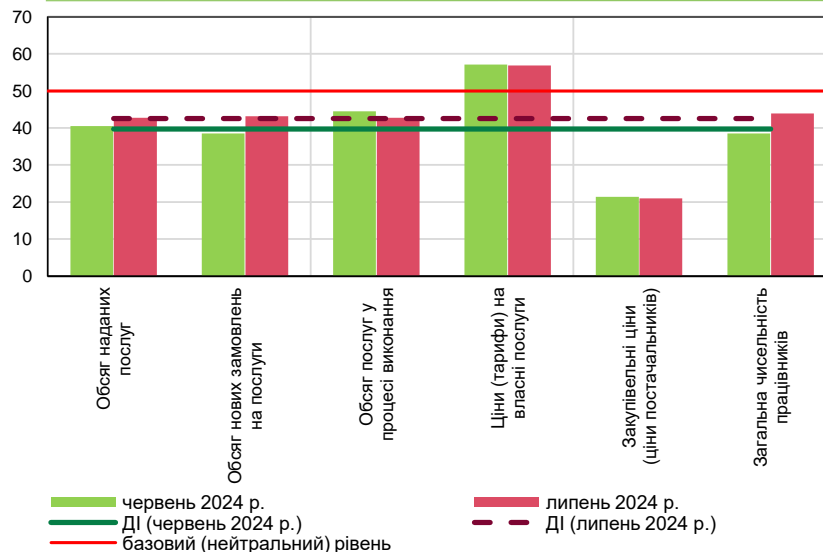
- Тривалі відключення електроенергії, а також посилення курсових очікувань вплинули на подальше **зниження рівня ділової активності підприємств торгівлі**: ДІ у липні **знизився до 44.7** (у червні – 46.4).
- Респонденти прогнозували подальше **зменшення товарообороту й обсягу закупівлі товарів для продажу**: ДІ – 43.2 і 44.2 відповідно (у червні – по 46.4 відповідно). Третій місяць поспіль зберігаються негативні оцінки щодо **запасів/залишків товарів для продажу**: ДІ – 52.6 (у червні – 52.6).
- На тлі очікуваного подальшого зростання закупівельних цін, **посилились очікування щодо збільшення вартості товарів, закуплених для продажу, а також зменшення торговельної маржі**: ДІ – 26.3, 69.5 і 38.4 відповідно (у червні – 27.6, 65.8 і 40.8 відповідно).
- Керівники підприємств сектору мали **найстриманіші серед інших секторів оцінки щодо загальної чисельності працівників**: ДІ – 43.2 (у червні – 44.4).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників підприємств сфери послуг

- Підприємства сфери послуг **пом'якшили оцінки своїх економічних перспектив липня** на тлі значних перебоїв з енергопостачанням, зниження попиту та збільшення витрат бізнесу: **ДІ сектору становив 42.5** (у червні – 39.7).
- Респонденти продемонстрували **ліпші, порівняно з попереднім місяцем, очікування щодо обсягу наданих послуг, у тому числі нових замовлень на послуги**: ДІ – 42.7 і 43.1 відповідно (у червні – 40.5 і 38.5 відповідно). Водночас прогнозували подальше зменшення обсягу послуг у процесі виконання: ДІ – 42.7 (у червні – 44.4).
- Незважаючи на посилення очікувань щодо закупівельних цін (цін постачальників), респонденти сектору були налаштовані на незначне сповільнення темпів зростання цін (тарифів) на власні послуги: ДІ – 21.0 і 56.9 відповідно (у червні – 21.4 і 57.1 відповідно).
- Підприємства сектору очікують **нижчі темпи скорочення загальної чисельності працівників порівняно з попереднім місяцем**: ДІ – 43.9 (у червні – 38.5).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у липні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	25	46	29
Обсяг нових замовлень на продукцію	18	56	26
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	13	55	32
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	12	70	18
Залишки готової продукції	17	54	29
Запаси сировини та матеріалів	16	51	33
Ціни на сировину та матеріали	54	46	0
Ціни на продукцію власного виробництва	32	66	2
Загальна чисельність працівників	10	69	21

Дані опитування підприємств будівництва у липні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	24	62	14
Обсяг нових замовлень	24	57	19
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	29	57	14
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	52	48	0
Закупівля послуг підрядників	29	62	10
Вартість послуг підрядників*	48	48	5
Доступність підрядників	5	67	29
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	43	57	0
Загальна чисельність працівників	24	52	24

Дані опитування підприємств торгівлі у липні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	19	48	33
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	48	51	1
Обсяг закупівлі товарів для продажу	18	53	29
Вартість товарів, закуплених для продажу	48	42	9
Запаси / залишки товарів для продажу*	19	57	24
Торговельна маржа	7	62	31
Загальна чисельність працівників	6	74	20

Дані опитування підприємств сфери послуг у липні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	14	58	28
Обсяг нових замовлень на послуги	15	56	29
Обсяг послуг у процесі виконання	12	61	27
Ціни (тарифи) на власні послуги	19	76	5
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	58	42	0
Загальна чисельність працівників	5	77	18

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ІЮДА** – показник, середньозважений за частками секторів економіки у ваговій структурі.

Національний банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [X](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)